

Un Entorn de llibertat. Notes sobre el 9-N a la comarca amb més vots del sí

SÒNIA BAGUDANCH :: 15/11/2014

Y es que si votamos es por eso: porque los ciudadanos del nuevo país vivan en uno en torno a plena igualdad y libertad

[Català]

I - Un dia dels importants

En Josep s'aixeca com cada diumenge una mica més tard del normal, passades les 7. Com quasi cada diumenge se'n va a fer un esmorzar de forquilla i ganivet amb altres homes que com ell aprofiten el darrer dia de la setmana per a entaular-se ben aviat al dematí. Un bon tiberi i una mica de xerrameca abans d'emprendre les feines de diumenge. Avui, però, després de sortir amb el ventre replè, o 'fart com un rènec', que diu ell, toca passar per l'Entorn, el col·legi electoral que toca als veïns de Mata, un poble que abans de formar part del municipi de Porqueres, a la comarca del Pla de l'Estany, era independent.

A l'Entorn s'hi va els dies importants, quan toca complir. A veure, els dies de cada dia és "una escola llarga com un dia sense pa, un pati amb el cel blau i Rocacorba que ens mira, on hi vull jugar amb els companys, on hi vull jugar a prop de l'Estany blau, clar, ple de pau", però els dies importants, quan toca complir, es converteix en seu electoral. I avui, 9 de novembre de 2014, l'Entorn serà el punt de trobada de tots els veïns de Porqueres que vulguin prendre part en això que alguns han convertit en procés participatiu per no dir-ne consulta o referèndum sobre la independència de Catalunya. Avui, aquí, es viu en un entorn de llibertat.

No és dia d'anar a estudi, sinó que és un dia d'aquells que es guarden al calaix dels records; un jorn per senyalar en el calendari de diades que tots portem al cap. "A quarts de nou ja hi havia una cua que espanta. Arribava al quiosc", explica la Dolors, una d'aquestes matineres que confien en poder marxar aviat si ets dels que hi vas abans d'obrir. Avui, però, no és com unes eleccions. L'expectació que ha aixecat una jornada esperada durant tant de temps i que alguns han volgut impedir ha atiat la fal·lera per anar a votar, i la gent s'ha concentrat als centres de votació durant el matí.

II - Cua? Botifarrada!

Llargues cues per votar al procés participatiu del 9-N, llegeixes als digitals. A Mata, però, no va anar ben bé així. Malgrat que era l'únic punt de votació de tot el municipi de Porqueres, no hi va haver cua, tret de la d'obertura. Ei, ino perquè no hi anés gent a votar, sinó perquè van organitzar unabotifarrada. Es tractava que els veïns fessin temps tot esmorzant. Enginysdel 9-N. Sabeu gaires llocs que ho fessin? Sublim. I és que el 9-N va ser això, un punt de trobada de gent engrescada a qui no li feia res esperar-se per votar, conscient del moment excepcional, i més si es podia esmorzar un entrepà de botifarra entre

convilatans en un entorn poc avesat a fer vida en comunitat i més procliu al recés casolà.

Entaulats conversant, porquerencs coneguts arreu, com l'historiador i crític gastronòmic Jaume Fàbrega o l'escultor del bosc de Can Ginebreda Xicu Cabanyes. Conscient del que ha costat arribar fins aquí, Cabanyes recorda la importància de desobeir: «En el món de l'art la desobediència és una acció diària. Al llarg de la història la desobediència ens ha fet créixer».

Una botifarrada, la de Mata, organitzada pel propi ajuntament, que a diferència del de la capital de comarca, Banyoles, estava completament abocat a garantir l'èxit de la consulta. Un il·lusionat Salvador Ros -l'alcalde de Porqueres-, conscient del caràcter històric de la votació, es va implicar com a voluntari malgrat que ell, la vida té aquests descuits, no va poder marcar el sí-sí per culpa d'una previsió massa optimista pel que fa a la vigència del DNI espanyol. "Em pensava que seríem independents abans", clamava, sorneguer. Sort dels benaurats 15 dies.

III - La comarca amb més vots del doble sí i la segona amb més participació

Vot a vot, les meses del Pla de l'Estany van recollir un total de 15.311 paperetes. D'aquestes, 14.187, és a dir el 92,66%, eren del sí sí, fet que va convertir el Pla de l'Estany en la comarca amb el percentatge de vots independentistes més alt de tot Catalunya i, també, la comarca amb el percentatge de 'No' més baix (1,16%). I, molt important, la segona comarca catalana amb la participació més alta.

Malgrat que no hi havia cens, la participació se situaria en el 60,20%, la segona més alta després del Priorat (63,23%). Un percentatge superior a les eleccions europees del maig passat (hi va haver 11.942 votants, 55% de participació) i lleugerament inferior a les municipals del 2011 (13.275, 62%). A la consulta popular del 2009, es van recollir un total de 8.507 vots a tota la comarca, 6.804 menys que aquest 9-N.

El Pla de l'Estany és una comarca que ja ha demostrat en anteriors ocasions que és plenament independentista (Com repetia en Pere, voluntari a l'IES Pere Alsius de Banyoles però que va votar a l'IES Pla de l'Estany, "Jo en fa de temps que sóc independent". I és que aquestes contrades tenen això: la independència assumida, normalitzada). L'any passat, va ser la primera comarca on tots els municipis van aprovar exercir la sobirania fiscal. L'any 2012, va ser la primera comarca catalana a tenir totes les institucions (els onze ajuntaments i el Consell Comarcal) integrades a l'Associació de Municipis per la Independència (AMI). El 13 de desembre del 2009 va ser l'única comarca que va celebrar consultes populars per la independència a tots i cadascun dels municipis, i també va ser la primera comarca a declarar-se moralment exclosa de la corona espanyola. Un bagatge únic que el Pla de l'Estany llueix amb orgull i que se suma, si se'm permet l'apreciació, a l'índex de qualitat de vida que situa Banyoles com el municipi català on es viu millor.

IV - No tot és tan maco

Blancs i negres. Tot i ser la comarca més independentista, l'Ajuntament de la capital, Banyoles, governat per una majoria absoluta de CiU, es nega a penjar l'estelada al balcó i prohibeix als grups municipals que la penguin a les finestres dels seus despatxos. Al mateix torn, es retiren pancartes independentistes i s'identifica qui les penja. Això tot i que el

municipi està adherit a l'AMI (el seu representant comarcal ha retirat estelades penjades a l'Ajuntament). Blancs i negres. Banyoles és la població de les comarques gironines amb més símbols franquistes i la quarta de tot Catalunya. CiU ha tombat totes les mocions que s'han presentat a l'Ajuntament demanant la retirada de les més de 200 manifestacions franquistes que hi ha.

Més blancs i negres. La comarca amb més vots rupturistes és la que té una de les polítiques catalanes més contràries al procés independentista: María José García Cuevas, diputada del PP i veïna de Porqueres. A més de mantenir una ofensiva judicial contra els ajuntaments de Porqueres i Banyoles perquè pengin la bandera espanyola, és la persona que fa uns mesos va situar Porqueres a primera línia de l'actualitat. Una escola del municipi, El Frigolet, va ser notícia per culpa de l'obsessió anticatalana de la diputada del PP, trobant-se com es troben els espanyolistes immersos en un bucle d'odi i rancúnia contra aquells que senzillament reclamen democràcia i respecte pels drets més bàsics de qualsevol poble.

García Cuevas va utilitzar aquesta petita escola porquerenca de 57 anys d'història per criticar des del Parlament la presència d'estelades a les escoles i instituts públics. Es tracta, per si calen més detalls del tarannà conflictiu de García Cuevas, de la diputada que el 29 d'octubre passat va convidar un grup d'ultradretans al Parlament de Catalunya. Un d'ells va alçar el braç fent la salutació feixista (us adoneu que els que acusen els catalans d'antidemòcrates i nazis són els mateixos que conviden els que combaten la democràcia des de la violència i el totalitarisme?). Una provocació intolerable que és castigada a qualsevol estat democràtic i que és un insult imperdonable a un país que tant ha patit el feixisme amb 40 anys de dictadura franquista. Per sort, el mateix dia es va homenatjar Neus Català, única supervivent catalana del camp nazi de Ravensbrück, lliurant-li la Medalla d'Or al Mèrit Cívic per la seva lluita antifeixista. Un acte que dignifica aquest poble de blancs i negres que malgrat tot conserva la memòria i combat els que la volen aixafar.

V - L'Entorn, 25 anys de vida

L'escola L'Entorn arriba enguany als 25 anys d'història i ho fa acompanyant una mobilització amb urnes que ha resultat ser un èxit sense precedents i que marca un punt d'inflexió importantíssim en el procés de ruptura democràtica que ha endegat Catalunya. L'Entorn va ser l'espai de llibertat del 9-N a Porqueres de la mateixa manera que va ser l'espai de llibertat per a tots els que hi vam créixer. Una escola que, com les pintades contra el 9-N a la façana que els voluntaris van tapar amb cartrons perquè no tinguessin cap transcendència, ha aconseguit ser sempre un espai de llibertat malgrat les dificultats.

I és que L'Entorn ha nascut i ha crescut en llibertat. Des del vot per la llibertat que els porquerencs hem fet entre les seves parets aquest 9 de novembre, passant per totes les convocatòries electorals que ha acollit, fins a la consulta popular que va viure aquesta escola per a escollir el seu nom, ara fa dues dècades, quan ningú havia pronunciat mai encara la paraula consulta. Una escola que tanca un cercle pel que hem passat tots els qui, malgrat les García Cuevas de torn que malden el contrari, hem pogut créixer en un entorn de llibertat.

La mateixa llibertat de la que parla la banyolina Dolors Bramon quan explica que les escoles haurien d'educar en igualtat i que per tant haurien d'ensenyar totes les religions, no només

la cristiana. La mateixa llibertat amb la que es tapen pintades antidemocràtiques contra la consulta i es penja una pancarta gegant de la campanya “Ara és l’hora” amb el missatge “Vull que la meva àvia arribi a final de mes” a l’entrada de L’Entorn. I és que si votem és per això: perquè els ciutadans del nou país visquin en un entorn de plena igualtat i llibertat.

Com diuen els actuals “habitants” de L’Entorn: «Cal un lloc per fer un camí a la vida. Tinc l’Entorn ben a prop del meu cor. I l’escola té l’esperit que a mi m’agrada, jo l’Entorn i el món»

<https://ppcc.lahaine.org/un-entorn-de-llibertat-notes>